

UNIFORMA ȘCOLARĂ PE MAPAMOND

Tatiana BENDERSCHI

Conducător științific: conf. univ., dr. Stela BALAN

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: În lucrare se abordează subiecte de un domeniu extrem de sensibil și controversat: cum se îmbracă și cum se pregătește de școală un copil din alte țări ale lumii? Uniforma școlară este subiect de discuții aprinse între părinți, profesori, elevi și parlamentari. Să se introducă sau să nu se introducă uniforma în școli este o temă ce provoacă dezbateri aprinse pro și contra, în întreaga lume, nu doar în Republica Moldova. Scopul acestei lucrări nu este să stârnească discuții în contradictoriu, ci să prezinte mai multe tipuri de uniforme școlare din toata lumea. Politica uniformelor a fost pusă în aplicare în scopul de a modela elevii într-o atmosferă de instruire și de a-i face mai responsabili față de studii.

Cuvinte cheie: haine pentru școală, uniforma școlară, îmbrăcămintea specială pentru copii.

1. Introducere

Atunci când un elev poartă uniformă școlară, este introdus într-un mediu care încurajează cultura și promovează valoarea armoniei și egalității între colegii de clasă. Multe țări au uniforme școlare care seamănă cu costume militare. Dezbaterile problemei uniformelor școlare obligatorii a stârnit controverse în multe părți ale lumii, multe țări interzicând îmbrăcămintea religioasă și îndemnând elevii să urmeze codul de conduită. În multe țări uniformele școlare sunt folosite pentru a nu face diferență de clasă socială, culoare, credință și statut. Într-un fel uniformele obligatorii sunt benefice dacă ne gândim că astfel copiii nu sunt condamnați pentru statutul lor și nici nu se confruntă cu probleme ce nu merită atenție.

2. Uniformele școlare în Anglia

Când vorbim despre politica uniformelor școlare primele lucruri care ne vin în minte sunt norme, punctualitate și supunere. Aceste cuvinte se aplică într-o singură țară care a început această revoluție – Anglia. Această țară care a domnit peste aproape întreaga lume a pus bazele regulii uniformelor obligatorii în școli.

Deși uniforma a fost purtată prima dată de către copiii orfani care au reprezentat clasa de jos, aceasta și-a făcut încet loc în clasele sociale înalte. Ideea din spatele acestei îmbrăcăminte standardizate a început în Cambridge în jurul secolului al XVI-lea și chiar dacă s-a confruntat cu opoziția înverșunată a elevilor, uniforma școlară și-a câștigat treptat un statut legal.

Multe școli publice și private de elită din Statele Unite ale Americii și Anglia au început să folosească uniforma școlară ca simbol de finețe și superioritate. Uniformele școlare au fost introduse în școlile din Anglia în vederea punerii în aplicare a principiului care respingea autoexprimarea. Pentru că popularitatea uniformelor în școală a crescut, au apărut diferite modele de uniforme de vară și iarnă. Uniforma pentru băieți era compusă din pantaloni și sacouri sport (multicolore) și a fetelor din tunici și bluze.

În anul 1920 o uniformă tipică pentru băieți era alcătuită din sacou, cămașă, pantaloni scurți, șosete până la genunchi, pantofi cu toc plat și berete. Băieții purtau berete pe care erau inscripționate emblemele școlare. Mulți elevi purtau sacouri închise la culoare, însă se opta și pentru varianta cu dungi deschise la culoare. Băieții purtau, de asemenea, cămăși colorate cu cravată, curele și pantaloni scurți.

Fetele, pe de altă parte, purtau veste, cu o fustă plisată, peste cămașă. Culorile folosite pentru rochie erau, în general, în nuanțe mai închise. Și fetele trebuiau să poarte șosete până la genunchi și pantofi cu toc plat.

3. Uniformele școlare în Statele Unite ale Americii

Potrivit istoriei, uniformele în Statele Unite ale Americii au un trecut sever. Acestea au fost introduse în jurul anului 1979 pentru a combate problemele legate de violență în rândul elevilor care au ales haine de brand. Politica uniformelor școlare a fost efectiv pusă în aplicare de către președintele Clinton, care a vrut să pună capăt revoltelor iscate. Rapoartele statistice arată că doar 25% din clasele primare și aproximativ 10% din clasele superioare din SUA au pus în aplicare în mod strict politica uniformelor școlare.

Deși în ultima vreme uniformele școlare au devenit subiectul cel mai dezbătut în rândul părinților și dascălilor, mulți critici au afirmat că purtarea uniformelor nu are nici un impact asupra modului de gândire al elevilor și nici nu reduce considerabil inegalitatea în rândul maselor. Dar aceste idei despre uniformele în școală nu au avut sorți de izbândă cu americanii, codul de conduită cu privire la purtarea uniformelor a intrat în practică. Părinții sunt instruiți să urmeze anumite reguli vestimentare cum ar fi pantalonii, cămăși cu guler, jachete, sacouri pentru băieții, iar în unele școli pantalonii scurți sunt strict interziși. În mod similar s-a stabilit pentru fete fuste cu o lungime permisă de către școală, cămăși, pantalonii, jambiere cu fuste, dar fără pantofi cu tocuri.

4. Uniformele școlare în alte țări

În alte țări, cum ar fi Thailanda, Indonezia, India și Pakistan, uniformele școlare au fost introduse în timpul perioadei coloniale britanice. În aceste țări, fetele din clasele superioare poartă de obicei „Salwar Kameez”, iar băieții pantalonii și cămăși. În perioada școlară mică însă, fetele poartă fuste și bluze, iar băieții pantalonii scurți și cămăși.

În alte părți cum ar fi Noua Zeelandă și Australia, unde regula colonială britanică a fost pusă în aplicare, a fost urmat sistemul de uniforme în învățământul public, astfel că uniformele seamănă foarte mult cu cele ale elevilor englezi. Însă au existat și modificări efectuate de către conducerea școlilor în ceea ce privește tipul de școli în care uniforma este obligatorie. La majoritatea catolicilor, uniformele școlare în școlile cu clase superioare și în școlile particulare sunt obligatorii. Scopul uniformei școlare este de a promova spiritul de echipă, disciplină și de a promova egalitatea între toți elevii.

Uniformele școlare sunt purtate în toate țările civilizate, și mai ales, în școlile de elită din țările UE ca Italia, Franța, Germania, Irlanda, etc. Iar în SUA cca 50% din școli acceptă uniforma, iar acolo unde nu au uniformă, există un dress code, care permite purtarea unei ținute foarte decente în școli și licee. La ei nu este voie să porți blugi la școală, bluza are întotdeauna guler - ceea ce exclude decolteul adânc, nu se poartă pantalonii tip Bermude sau Capri ci doar de lungime normală, curelele sunt obligatoriu de o singură culoare și obligatoriu fără cuie sau alte ornamente, fetele nu au voie să poarte încălțăminte cu tocuri înalte.

5. Uniformele școlare în România

În România este o situație similară situației din Republica Moldova, uniforma obligatorie nu este introdusă. Totuși, multe școli și licee au impus de câțiva ani uniforma școlară. Nu din nostalgie comunistă, ci ca element distinctiv față de elevii altor instituții de învățământ. Uniformele de azi sunt special create pentru fiecare școală în parte. De obicei, decizia este luată împreună cu părinții care au acceptat aceste cheltuieli suplimentare pentru ca fiul sau fiica să poarte uniforma care arată că frecventează un liceu de tradiție, cu educație de calitate. Directorii unităților de învățământ care nu își doresc să reintroducă uniformele obligatorii, au găsit o cale de mijloc: codul vestimentar. Acesta are la bază doar anumite reguli pe care copiii trebuie să le respecte și restricții pe care nu trebuie să le încalce.

Astfel, codul vestimentar al unei unități de învățământ interzice elevilor să vină la școală cu: haine de o anumită culoare sau dintr-un anumit material, părul vopsit, bijuterii în exces sau ținute prea ajustate/strâmte pe corp etc. Această variantă reprezintă o alternativă suficient de practică, grație căreia elevii merg la școală îmbrăcați așa cum își doresc, fără însă să încalce limitele.

Concluzii

Deși, uniforma are susținătorii și anti-fanii săi, aceasta trebuie privită ca un lucru pozitiv. E un semn că toți suntem și trebuie să fim tratați la fel în mediul în care învățăm și că brandul hainelor ar trebui să fie ultima preocupare când venim la școală. De asemenea, uniformele școlare sunt o modalitate prin care se pot evita discuțiile legate de vestimentație și, de ce nu, o carte de vizită pentru elevii și instituțiile de învățământ.

Bibliografie

1. Oana D.: Uniformele școlare. Available from: http://www.pulbere-de-stele.com/2011_09_01_archive.html
2. <http://onlystuff.eu/calatorii/uniforme-scolar-adunate-de-prin-toate-clturile-lumii-8680.html/#ixzz3Ga9NnP5H>
3. Jurnalul copilului 2septembrie 2013.